

University of Groningen

The role of values and value-identity

Kutlaca, Maja

IMPORTANT NOTE: You are advised to consult the publisher's version (publisher's PDF) if you wish to cite from it. Please check the document version below.

Document Version

Publisher's PDF, also known as Version of record

Publication date:

2017

[Link to publication in University of Groningen/UMCG research database](#)

Citation for published version (APA):

Kutlaca, M. (2017). *The role of values and value-identity: Fit in motivating collective action*. University of Groningen.

Copyright

Other than for strictly personal use, it is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

The publication may also be distributed here under the terms of Article 25fa of the Dutch Copyright Act, indicated by the "Taverne" license. More information can be found on the University of Groningen website: <https://www.rug.nl/library/open-access/self-archiving-pure/taverne-amendment>.

Take-down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Downloaded from the University of Groningen/UMCG research database (Pure): <http://www.rug.nl/research/portal>. For technical reasons the number of authors shown on this cover page is limited to 10 maximum.

Nederlandse
Samenvatting

De laatste 60 jaar heeft sociaal-psychologisch onderzoek grotendeels bevestigd dat waarden, zoals bijvoorbeeld rechtvaardigheid en gelijkheid, wenselijke trans-situationele doelen weerspiegelen die de attitudes van individuen in alle culturen bepalen en dienen als belangrijke gedragscodes in verschillende contexten (Allport, Vernon, & Lindzey, 1960; Rokeach, 1973; Schwartz, 1994). Belangrijker, waarden spelen een grote rol in het motiveren van protest en sociale verandering omdat ze *definiëren* wat individuen als onrechtvaardig beschouwen en wat hun relevante doelen zijn (e.g. Skitka & Bauman, 2008; Tetlock, Kirtel, Elson, Green, & Lerner, 2000; Van Zomeren, 2013), en voorspellen of individuen bereid zijn zichzelf op te offeren voor de groep (Skitka, Bauman & Sargis, 2005; Tetlock, 2002).

In deze these onderzoek ik de relatie tussen waarden aan de ene kant, en *groepsidentificatie* en *collectieve actie* van individuen aan de andere kant. Collectieve actie wordt gedefinieerd als iedere actie gericht op het verbeteren van de positie van de groep in plaats van de positie van het individu zelf (Van Zomeren, Postmes, & Spears, 2008; Wright, Taylor, & Moghaddam, 1990), en veelal voorspeld door de subjectieve identificatie van een individu met de relevante groep (e.g., Simon & Klandermans, 2001). Deze these heeft twee kerndoelen: het onderzoekt of en hoe waarden groepsidentificatie en collectieve actie voorspellen, en wanneer en hoe de communicatie van waarden en groepsidentiteit mensen mobiliseert om deel te nemen aan collectieve actie.

Ten eerste heb ik de voorspelling empirisch onderzocht dat de invloed van waarden veelal voortkomt uit de waargenomen schending van deze waarden. Waarden zijn zonder twijfel bepalende componenten van individuele- en groepsidentiteiten. Echter, zowel onderzoek als percepties van leken doen vermoeden dat mensen vaak *falen* in het beïnvloeden van en/of overschrijden van hun meest belangrijke principes (i.e., de waarden-gedrag kloof). Een van de redenen voor deze inconsistentie is dat waarden functioneren als *abstracte* principes, terwijl gedrag concreet en situatie-specifiek is. In de context van sociale ongelijkheid heb ik voorgesteld en aangetoond dat men meer geneigd is om conform hun waarden te handelen als zij de nadelige situatie *herkennen* als een *schending* van een bepaalde waarde. Een waargenomen schending van waarden maakt de relevante waarde niet enkel belangrijk in een concrete context, maar biedt daarnaast een duidelijker inzicht in de acties die nodig zijn om te beschermen wat men heilig acht (Mazzoni, Van Zomeren, & Cicognani, 2015; Tetlock et al., 2000; Van Zomeren, Postmes, & Spears, 2012; Van Zomeren, Postmes, Spears & Betache, 2011). De eerste kernboodschap van deze these is dus dat waarden van individuen de ontwikkeling van een psychologische groep die zich richt op het veranderen van de nadelige situatie bevordert.

Ten tweede heb ik onderzocht of de *overeenstemming*, of 'fit', tussen geschonden waarden en groepsidentiteiten belangrijk is in het motiveren van collectieve actie. Eerder onderzoek suggereert dat waarden subjectieve absolute principes reflecteren en daardoor contextuele- of identiteits-grenzen overschrijden (Skitka, 2010; Van Zomeren et al., 2012). De overeenstemming tussen een persoonlijke waarde (e.g., gelijkheid) en een groepsidentiteit gericht op dezelfde kwestie (e.g., feministen), kan deze waarde transformeren naar een morele basis voor collectieve actie (Mazzoni et al., 2015; Van Zomeren et al., 2012; Van Zomeren, 2013).

Voortbouwend op eerder onderzoek onderzocht deze these de consequenties van waarden-identiteit overeenstemming op motivatie (**Hoofdstuk 2**) en mobilisatie (**Hoofdstuk 3**) van leden van benadeelde groepen die verschillend beïnvloed worden door de situatie of contrasterende ideologieën hebben. Bovendien onderzocht ik hoe waarden en identiteiten de relaties vormen tussen leden van benadeelde groepen die wel of niet handelen in het belang van de groep (**Hoofdstuk 4**). De tweede kernboodschap van deze these is dus dat het serieus nemen van de overeenstemming, of 'fit', tussen de waarden van een beweging en de identiteit van de specifieke groep in mobiliserende berichten de mobilisatie-potentie van de beweging kan verhogen en potentiële uitval van groepsleden die de visie van de groep niet noodzakelijkerwijs delen kan voorkomen

Hieronder geef ik een korte samenvatting van de empirische hoofdstukken en kernbevindingen in de verschillende hoofdstukken van deze these. Vervolgens bespreek ik hun theoretische en praktische implicaties en licht ik tekortkomingen en potentiële richtingen voor toekomstig onderzoek toe, in het bijzonder gericht op de motiverende en mobiliserende kracht van waarden en hun waargenomen schending.

Motivatie (Hoofdstuk 2)

De meerderheid van eerder onderzoek naar collectieve actie richt zich doorgaans op contexten gekenmerkt door langdurige structurele ongelijkheid en discriminatie (e.g., burgerrechten beweging, LHBT of feministische bewegingen), terwijl minder aandacht wordt gegeven aan contexten gekenmerkt door technologische of milieu catastrofes veroorzaakt door mensen zoals kerncentrale ongelukken en gaswinning (zie Walsh, 1981, 1987; Klandermans, 1997; Van Zomeren et al., 2008). Hetgeen deze contexten van incidentele benadeling onderscheid van contexten van structurele benadeling is het gebrek aan duidelijke groepsidentiteiten (Van Zomeren et al., 2008). Waar geslacht, ras of etnische identificatie worden geassocieerd met duidelijke normen en waarden, is dit vaak niet het geval bij groepsidentiteiten gebaseerd op locaties en nabijheid tot

kerncentrales of gaswinningsvelden. De kern-vooronderstelling was dat schending van waarden een belangrijke rol speelt in het transformeren van deze vage groepsidentiteiten naar een psychologische basis voor collectieve actie.

In dit project onderzocht ik door middel van een enquête, afgenomen bij 351 inwoners die getroffen zijn door aardbevingen veroorzaakt door gaswinning in het noorden van Nederland, de bereidheid van individuen om collectieve actie te voeren. Op basis van geologische rapporten heb ik drie regio's gedifferentieerd die objectief gezien verschillend zijn getroffen door een hevige beving in 2012. Deze specifiek context maakte het mogelijk een zelden aangekaarte vraag in onderzoek naar collectieve actie te onderzoeken, namelijk de relatie tussen verschillende niveaus van objectieve benadeling (i.e., de nabijheid tot het epicentrum van de aardbeving) en de subjectieve motivatie van individuen om in actie te komen tegen verdere gaswinning. Van belang is dat ik de vergelijking maakte tussen het motiverende effect van schending van waarden die voortkomen uit concrete ervaringen van een individu die gedeeld worden met enkele belangrijke anderen (en dus gebaseerd zijn op persoonlijke identiteit) versus waarden die voorkomen uit een individu's identificatie met de groep die getroffen wordt door de situatie (groepsidentiteit).

De bevindingen bevestigden dat sterkere objectieve benadeling gekoppeld was aan sterkere waargenomen schending van rechten en aan sterkere intenties om hier iets aan te doen. Bovendien heb ik door te differentiëren tussen waargenomen schending van persoonlijke/familie en groeps- rechten aangetoond dat identificatie met de getroffen groep voortkomt uit twee verschillende waardenbeginselen. Een andere belangrijke bevinding is het modererende effect van objectieve benadeling op subjectieve motivaties voor collectieve actie. Namelijk, individuen in de objectief gezien *minst* getroffen gebieden werden gemotiveerd om deel te nemen aan collectieve actie door waargenomen schending van collectieve rechten, welke zij duidelijk onderscheiden van schending van persoonlijke/familie rechten. In tegenstelling, individuen in objectief gezien *zwaarder* getroffen gebieden werden gemotiveerd door waargenomen schending van persoonlijke/familie rechten die veel sterker correleerden met waargenomen schending van collectieve rechten. De implicatie van deze bevindingen is dat een beweging die als doel heeft individuen in *minder* zwaar getroffen gebieden te motiveren, succesvoller zou kunnen zijn wanneer in de oproep tot actie nadruk gelegd wordt op de schending van groepsrechten, aangezien degenen die objectief het minst geraakt zijn de situatie wellicht niet ervaren als een schending van hun persoonlijke/familie rechten. Het volgende hoofdstuk richt zich specifiek op de vraag hoe bewegingen de schending van rechten succesvol kunnen communiceren om zodoende individuen te kunnen mobiliseren.

Mobilisatie (Hoofdstuk 3)

Dit hoofdstuk onderzoekt de verschillende effecten van het *communiceren* van waardeschendingen en groepsidentiteiten aan degenen die de ideologische achtergrond van de beweging wel delen (*preaching to the choir*, of wel preken voor eigen parochie) of niet delen (*preaching beyond the choir*). Een redelijke aanname is dat leden van dezelfde groep vergelijkbare normen en waarden hebben. Dit suggereert dat het communiceren van groepsidentiteit en groepswaarden tot gevolg zal hebben dat men zich sterker identificeert met de beweging (een zogenaamde gepolitiseerde identiteit) en sterkere voornemens heeft om deel te nemen aan collectieve actie. Door het integreren van inzichten aangaande de effecten van waarde communicaties vanuit politieke wetenschap en sociologisch werk over *framing* (Nelson & Garst, 2005; Nelson, Oxley & Clawson 1997; Slothuus, 2008), heb ik twee verschillende routes onderzocht waardoor waarden tot een gepolitiseerde identiteit kunnen leiden: (a) door rechtstreeks te leiden tot hogere motivatie om deel te nemen aan collectieve actie of (b) door op indirecte wijze het belang dat gehecht wordt aan affectieve of instrumentele antecedenten van gepolitiseerde identiteiten te veranderen. Bovendien onderzocht dit werk of het ene of het andere effect vaker voor zal komen afhankelijk van het publiek dat men probeert te bereiken (*preaching to or beyond the choir*) en groepsidentiteit (ondergeschikt versus bovengeschikt) dat door de communicatie benadrukt wordt.

In de context van studentenprotesten tegen bezuinigingen in het onderwijs ($N=186$), heb ik onderzocht of en hoe het afstemmen van een waarde (bijv. het recht op gratis onderwijs) op twee relevante groepsidentiteiten (dwz: student vs. nationale identiteit) invloed heeft op gepolitiseerde identificatie onder leden van ideologisch verschillende subgroepen van studenten. Een pilot-studie liet zien dat de studenten van sociale en economische wetenschappen sterk verschilden in hun meningen over de bezuinigingen in het hoger onderwijs (de studenten sociale wetenschappen vonden de situatie onrechtvaardiger dan de studenten economische wetenschap). In de hoofdstudie heb ik deze twee groepen benaderd en gaf ze een hypothetische oproep tot actie waarbij op subtiele wijze gecommuniceerd werd dat de overheid nagelaten had het recht op gratis onderwijs in stand te houden door het introduceren van bezuinigingen (en zo een belangrijke maatschappelijke waarde overtreden had).

Met name voor studenten die de ideologische achtergrond van de beweging deelden, had *preaching to the choir* slechts een indirecte invloed hun motivatie door het creëren van een sterkere link tussen affectieve motivatie en gepolitiseerde identificatie. Deze bevinding kan geïnterpreteerd worden door te zeggen dat voor deze studenten hun gepolitiseerde identiteit meer gedefinieerd werd door affectieve afwegingen. Daarnaast vond ik, onder

het publiek dat de ideologische achtergrond niet deelt, dat *preaching beyond the choir* gevoelig was voor tegenstrijdigheid tussen de waarde en de identiteit. Dat wil zeggen, het afstemmen van waarden op subgroep/studenten identiteit vervreemde dit publiek nog verder van de beweging die hun steun zoekt (gemiddeld genomen). Het afstemmen van waarden op een overkoepelende groepsidentiteit (zoals nationale identiteit), daarentegen, had een indirect positief effect in de zin dat de nationale identiteit (en waarschijnlijk de waarden die daarin ingebed zijn) een sterkere voorspeller van gepolitiseerde identificatie werd. Kortom, de studie liet ook een mogelijk succesvolle communicatiestrategie zien (dwz: het afstemmen van waarden op overkoepelende identiteiten) die bewegingen kunnen gebruiken om degenen te bereiken die hun mening wellicht niet delen.

Dit hoofdstuk onderstreept ook het belang van hechte intra-groeps relaties, aangezien waarden leden van dezelfde groep ook uit elkaar kunnen drijven en een negatieve invloed hebben op het mobilisatiemogelijkheden van de beweging. In het laatste empirische hoofdstuk ga ik verder in op dit idee door te onderzoeken hoe waardecommunicatie over actie of inactie de relaties tussen actieve en passieve leden van achtergestelde groepen beïnvloedt.

Misverstanden (Hoofdstuk 4)

Het laatste empirische hoofdstuk onderzoekt wederzijdse percepties en evaluaties van degenen die wel of niet in actie komen voor de groep. Eerder onderzoek en de perceptie van leken suggereren dat degenen die in actie komen voor de groep gemotiveerd worden door de belangen van die groep en dat zij in actie komen om te voorkomen dat belangrijke waarden overschreden worden (zij worden gezien als *intuitive theologians*; zie de discussie over Tetlock's metaforen in Van Zomeren & Spears, 2009). Degenen die ervoor kiezen niet in actie te komen voor de groep, echter, houden zich bezig met het veiligstellen van individuele belangen (Olson, 1968; see also Klandermans, 1984), en twifelen vaak aan de effectiviteit van de groep in het bereiken van haar doelen (Hornsey et al., 2006; Stürmer & Simon, 2004). Ik beargumenteer dat dit ook consequenties heeft voor wat actieve en passieve groepsleden *verwachten* dat de motivatie van de andere subgroep is. Anders gezegd, de actieve groepsleden zullen niet bijzonder afwijzend staan tegenover degenen die de effectiviteit van de beweging betwijfelen, maar zijn wellicht wel boos als de ideologische achtergrond van de beweging in twijfel wordt getrokken. Op vergelijkbare wijze zal de passieve subgroep wellicht verwachten dat degenen die manifestaties bijwonen gemotiveerd worden door collectieve en/of morele afwegingen en niet door individuele of instrumentele afwegingen. Het doel van dit hoofdstuk was

om wederzijdse percepties en evaluaties te onderzoeken in situaties waar wel of niet aan de eerder genoemde verwachtingen wordt voldaan.

Daarom heb ik twee veldstudies verricht waarin ik onderzoek hoe demonstranten (Studie 1, $N = 187$) niet-demonstranten beoordelen, en hoe niet-demonstranten (Studie 2, $N = 145$) demonstranten beoordelen. In Studie 1 heb ik studenten benaderd die deelnamen aan een manifestatie in Den Haag en vroeg hen een medestudent te evalueren die niet naar de demonstratie was gekomen en zijn of haar redenen voor die keuze uitlegde, waarbij instrumentele ofwel morele, en individuele of collectieve motivatie voor inactie werd benadrukt. Studie 2 vond 2 maanden later plaats en gebruikte hetzelfde onderzoeksontwerp, met kleine aanpassingen om te voldoen aan het profiel van een student die deelnam aan de demonstratie. Ik zag dat de demonstranten zich psychologisch distantieerden en afwijzend opstelden tegenover degenen die niet aan de protesten deelgenomen hadden --- en dit effect was sterker wanneer een niet-demonstrant het oneens was met de waarden die belangrijk waren voor de demonstranten. De niet-demonstranten, echter, beoordeelden de demonstranten positief, vooral wanneer de demonstrant een collectieve motivatie om te demonstreren communiceerde. Dit laatste empirische hoofdstuk geeft dus inzicht in de asymmetrische relaties tussen actieve en passieve groepsleden, hetgeen wellicht kan bepalen of sociale bewegingen succesvol zijn of falen in het bereiken van hun doelen.

Theoretische Implicaties

De weg naar mobilisatie: beginstadium.

De belangrijkste theoretische bijdrage van dit proefschrift is het verder verhelderen van het proces van politisering en de rol die waarden daarin spelen. Dit werk draagt bij aan het begrip van de eerste stap van dit proces waarin collectieve achterstelling deel wordt van de groepsidentiteit (oftewel van wat het betekent om lid van een groep te zijn). De bestaande modellen van het mobilisatieproces beperken het mobilisatiepotentieel tot diegenen die het frame voor collectieve actie delen, of in andere woorden een gevoel hebben van collectief onrecht, identiteit en verwachte effectiviteit (Klandermans, 1997; Klandermans & Oegema, 1987). Hoewel dit verklaart waarom slechts enkele leden van achtergestelde groepen in actie komen tegen onrecht, laat deze huidige conceptualisering belangrijke vragen buiten beschouwing zoals *hoe leden van achtergestelde groepen dergelijke gevoelens van onrecht ontwikkelen en wat er gebeurt met mensen die het frame van de beweging niet delen.*

Theorie en onderzoek naar mobilisatie en collectieve actie zouden mijns inziens verbeteren als er meer aandacht wordt geschonken aan kwalitatief verschillende bestanda in situaties van *incidentele* of structurele achterstelling. De reden hiervoor is dat individuen als reactie op incidentele achterstellingen een nieuwe identiteit moeten **vormen** rondom deze gedeelde grieven. Naar mijn idee bieden waarden een betere verklaring voor hoe gedeelde grieven ontwikkelen dan meningen (Thomas & McGarty, 2009), of dan de traditionele focus op relatieve deprivatie (Smith, Pettigrew, Pippin, & Bialosiewicz, 2012). Sterker nog, interpersoonlijke- of intergroepsvergelijkingen kunnen gevoelens van onrechtvaardige behandelingen niet volledig verklaren in een context waar geen duidelijke andere groep is met wie een vergelijking gemaakt kan worden. Waarden kunnen aan de andere kant een weergave zijn van geïnternaliseerde, universele principes die gebruikt kunnen worden als standaard in een vergelijking met iemand zelf of tussen iemand zelf en een ander (Smith et al., 2012) en ook richting geven in een nieuwe situatie. Waarden en schendingen daarvan dienen hierdoor een tweeledig doel: (1) ze kunnen verschillende individuen verbinden in het beschermen van belangrijke principes en (2) actie versterken omdat ze samengaan met sterkere emotionele reacties dan schendingen van andere normen of attitudes (Skitka, 2010).

In de context van *structurele* achterstelling moeten individuen echter een bestaande groepsidentiteit die deel is van een grotere historische, sociale en culturele context (Van Zomeren et al., 2008) **transformeren**. Hoewel ik niet specifiek heb gekeken naar de rol van waarden in de context van *structurele* achterstelling denk ik dat waarden en schendingen van waarden belangrijke inzichten kunnen verschaffen omdat voor individuen die geconfronteerd worden met structurele achterstelling collectieve actie slechts een van de vele opties is om om te gaan met de onrechtvaardige situatie (Ellemers, Spears & Doosje, 1997; Tajfel & Turner, 1979; Van Zomeren et al., 2008). Het is van belang om op te merken dat deze alternatieve strategieën zoals individuele mobiliteit, de neiging om de status quo te rechtvaardigen of het gebruik van sociale creativiteitsstrategieën allen een negatieve invloed hebben op de motivatie voor collectieve actie (Becker, 2012; Jost et al., 2012). In de context van structurele achterstelling zouden waarden daarom collectieve actie kunnen bevorderen door groepsidentiteiten te transformeren zodat ze meer in lijn worden gebracht met het beschermen van morele standaarden van individuen of groepen, en door het benadrukken van de noodzakelijkheid om sociale verandering te bereiken als enige manier om verdere waardenschendingen te voorkomen.

Preaching to and beyond the movement's choir. Een andere bijdrage van dit proefschrift is de studie naar de consequenties van de waarde-identiteit-fit op motivatie van de mensen binnen en buiten de kerngroep van supporters van de sociale beweging. In lijn met eerder onderzoek (Mazzoni et al., 2015; Turner-Zwinkels et al., 2015; Van

Zomeren et al., 2012) laat dit proefschrift zien dat bij diegenen die tot de parochie van de sociale beweging behoren, waarden collectieve actie faciliteren door het samenvoegen van persoonlijke- en groepsidentiteiten (**Hoofdstuk 2** en **Hoofdstuk 3**), en door het creëren van meer blijvende gepolitiseerde identiteiten die minder afhankelijk van instrumentele motivaties (**Hoofdstuk 3**). Dit is met name van belang in contexten waar *geen duidelijke sociale beweging* aanwezig is die kan mobiliseren en drijfveren voor actie kan verschaffen (Van Zomeren et al., 2008). In het geval dat een beweging van onderop opgebouwd moet worden (i.e. een grassroots-actie), is het versterken van een interne verplichting tot actie door het saillant maken van rechtvaardigheidsoverwegingen een meer haalbare strategie dan de focus te leggen op meer extrinsieke factoren die snel hun kracht en aantrekkingskracht kunnen verliezen na enkele tegenslagen.

Het meest intrigerende effect van waarden, dat weinig aandacht heeft gekregen in de literatuur, is het creëren van grenzen binnen een groep tussen de ‘actieve’ minderheid en de ‘passieve’ meerderheid. **Hoofdstuk 4** laat zien dat activisten de passieve leden van de groep afwijzen, in lijn met bevindingen onder Nederlandse stakers en niet-stakers (Akkerman, Born, & Torenvlied, 2013). Deze bevinding bestrijdt in andere woorden de adequaatheid van het gelijkstellen van politiek activisme met de hoogste niveaus van identificatie met de bredere groep (Simon et al., 1998). Het houdt ook in dat activisten belang hechten aan, en zich sterk identificeren met hun gepolitiseerde groep terwijl hun gevoelens en percepties over de bredere ingroep niet zo positief hoeven te zijn. Voorts kunnen negatieve percepties van de passieve ingroep ook het succes van de beweging beïnvloeden met betrekking tot het behalen van haar doelen omdat een van de kerntaken van een sociale beweging is om anderen te mobiliseren voor participatie (Klandermans, 1984; Olson, 1968). Dit is echter minder waarschijnlijk wanneer zij die namens de groep optreden niet accepteren dat de meerderheid van de ingroep wellicht niet dezelfde motivaties deelt. Mogelijk is dit minder het geval onder meer ervaren activisten (Blackwood & Louis, 2012; Hornsey et al, 2006) die minder verblind worden door hun waarden (Haidt, 2013), of tenminste meer **strategisch** zijn in het communiceren ervan en het relateren aan mensen buiten de beweging in tegenstelling tot de incidentele demonstrant.

Dit proefschrift belicht een blinde vlek binnen het onderzoek naar collectieve actie door te onderzoeken hoe het concept waarden-identiteit-fit verbreed en gebruikt kan worden om mensen *outside of the choir* (door verbreding) ook buiten de theoretische modellen van mobilisatie vallen (Klandermans, 1984; Van Zomeren et al., 2008), gemotiveerd kunnen worden. Dit is belangrijk omdat herkennen dat de verschillen binnen een groep niet alleen kwantitatief maar ook kwalitatief zijn, ons iets vertelt over waarom succesvolle strategieën om sympathisanten van de beweging te mobiliseren geen effect

hebben or zelfs contraproductief kunnen zijn voor hen die niet sympathiseren met de beweging. Het veronderstelt ook dat bewegingen hun boodschap moeten aanpassen aan de verschillende doelgroepen. Het veronderstelt ook dat bewegingen hun boodschap moeten aanpassen aan de verschillende doelgroepen.

Als illustratie kan worden gezegd dat theorie en onderzoek lijken te suggereren dat duidelijk maken dat de groep benadeeld of bedreigd wordt de identificatie met de (gepolitiseerde) groep kan versterken en aan kan zetten tot gedrag/actie (Simons et al., 1998). Mensen die de groepsvisie op de situatie niet delen zullen zich echter eerder bedreigd voelen en de groep afwijzen omdat ze zich of niet sterk genoeg identificeren met de groep (Derks, Van Laar & Ellemers, 2009) of omdat ze er eigenlijk tegengestelde waarden en overtuigingen op na houden (e.g. traditionele versus progressieve vrouwen, Becker & Wagner, 2009). Een waarschijnlijk nog minder succesvolle strategie om mensen buiten de harde kern te mobiliseren is het benadrukken van waarden als reden om aan de strijd deel te nemen. Het communiceren van waarden kan de het idee van een gedeelde basis ondermijnen/verminderen (Kouzakova, Ellemers, Harinck & Scheepers, 2012; zie ook **Hoofdstuk 3**) of defensieve reacties veroorzaken doordat er een morele dreiging wordt waargenomen (Täuber & Zomeren, 2013; Täuber, Zomeren & Kutlaca, 2015).

Door waarden en identiteit *gezamenlijk* en ‘fittend’ te gebruiken in de mobiliseringsboodschap, kunnen groepen problemen die per strategie voorkomen vermijden en hun volgers een redelijker en realistischer argument voor hun zaak te geven wat wellicht aanslaat bij hen die zich zowel *in and outside of the choir*. Door bijvoorbeeld de waarden aan te passen op een hogere identiteit kan men het probleem vermijden van het benadrukken van een nadelige situatie en een nadelige groepsidentiteit waarmee zij die zich *outside of the choir* bevinden zich waarschijnlijk minder goed kunnen identificeren. Daarbovenop kan het communiceren van waarden en waardenovertredingen deze toehoorders van een duidelijk doel voorzien wat niet alleen gezien kan worden als iets voordelig voor zichzelf en of de groep maar ook als bijdrage aan een hoger (sociaal) doel.

Praktische implicaties

Dit proefschrift bevat ook enkele praktische punten voor sociale bewegingen. Om een goede relatie met hun doelgroep te waarborgen en het mobilisatiepotentieel te vergroten moeten bewegingen gevoelig zijn voor de behoeften en ideologische achtergrond van hun potentiële aanhangers. Dit houdt in dat activisten een open blik moeten houden en hun communicatie moeten afstemmen op verschillende toehoorders of zelfs hun doelen aanpassen en waarden herformuleren om diegenen te bereiken die niet vanaf het begin

sympathiseerden met hun doel. Wat betreft de *inhoud* van mobilisatieboodschappen ben ik van mening dat activisten gebruik kunnen maken van waarden om aanhangers te trekken. Omdat waarden mensen belangrijke geïnternaliseerde standaarden bieden, kunnen bewegingen individuen helpen hoe de onrechtvaardige situatie geïnterpreteerd kan worden, met name wanneer de situatie nieuw en onduidelijk is zoals vaak het geval is bij incidenteel onrecht. Verder zijn waarden minder onderhevig aan veranderingen in externe factoren en kunnen zij aanzetten tot, en motivatie bieden voor, participatie ondanks mogelijke tegenslagen of mislukkingen. Door waarden in hun communicatie te gebruiken, kunnen bewegingen hierdoor hun aanhangers door alle fasen van het mobilisatieproces leiden.

Er zijn echter ook twee belangrijke kanttekeningen te plaatsen bij het gebruik van waarden als mobilisatiemiddel. Ten eerste kan het gebruik van waarden de motivatie verminderen van diegenen met een andere ideologische achtergrond (**Hoofdstuk 3**). Dit probleem kan vermeden worden, maar bewegingen moeten zich bewust zijn van het feit dat ideologische diverse subgroepen *verschillende* waarden-identiteitscommunicatie nodig hebben. Een oplossing hiervoor is om duidelijker te communiceren hoe een bepaalde situatie of groep belangrijke maatschappelijke waarden schendt. Toch moeten bewegingen naar mijn idee ook de daad bij het woord voegen en waarden en groepsidentiteiten niet alleen als effectieve communicatiestrategie gebruiken; ze moeten hun aanhang een duidelijk stappenplan aanbieden om deze waarden te bereiken, in plaats van hen alleen te herinneren aan iets waarin zij toch al geloven.

